

СЪДЪРЖАНИЕ

Лястовиче наричане.....	9
Кажи „Да!“ на Вселената	15
Пътуване	22
Родена да помага.....	29
Оцеляване.....	32
Синът.....	40
Заложникът	47
Мястото	62
Газлайтинг	69
Часовникът.....	77
Късо	81
На всеки петнайсет минути.....	88
Момчето с чувство за хумор.....	97
Облогът	104
Рисунката	113
Календар.....	120

*Посвещавам на моите учители
Христо Карастоянов, Атанас Славов
и Тони Филипов, д-р*

ЛЯСТОВИЧЕ НАРИЧАНЕ

В последното лято при баба бях нито голяма, нито малка. Или пък – и двете. Като ме видеха, всички ах-каха колко съм пораснала, след което се отнасяха към мен все така, като към малка. Мястото също не беше нито село, нито град. Току-що го бяха обявили за град, но то си беше едно чудно село. Там ме чакаше Катето, после двете чакахме Марина. Катето живееше в селото, аз – в близкия град, а Марина – край морето. През лятото се събирахме на една улица, нашата бабешка улица.

Освен баба имах и бабинка. Тя беше майката на баба. Бабинка растеше надолу. С всяко лято ставаше по-малка. Освен това плачеше само с едно око, но пък постоянно. Винаги си държеше кърпичка в ръката, но понякога забравяше за нея и си попиваше сълзата с крайчеца на забрадката. Тогава ѝ се смеех, а тя казваше: Смей се, смей се, да стигнеш моите години.

Тогава дялях света на красиво и грозно. Имаше и неща, които не бяха нито красиви, нито грозни, те не ми бяха интересни. Искаше ми се красивите да са повече. Красиви ли са например сандалите ми, щом са същите като на Катето, е въпрос, чиято сложност ме държеше будна. Катето имаше едно списание, което

майка ѝ наричаше журнал, в него всяко момиче беше с различни сандали. А на Марина сандалите винаги са различни и хубави, мрънках. На Марина баща ѝ е капитан на кораб, казваше пак баба, като че ли не знаех. Даже и баба ѝ на Марина е с обувки от чужбина, но то това нищо не значи, продължаваше баба, която не знам как делеше света, но не беше на красиво и грозно.

Марина беше във всичко повече от нас с Катето. По-висока, по-руса, по-умна, по-харесвана. Тя беше красивото. Ние с Катето не че бяхме грозното. Грозно, да речем, беше баба Димка, защото единият ѝ крак беше по-къс, имаше дълъг косъм на брадата и винаги беше облечена в черно като дядо поп. Марина имаше рокли като в онова списание, а този път дойде с нещо, което не бяхме и чували, че съществува – електрическа машина. С нея си навиваше косата и съвсем започваше да изглежда като от някаква друга земя на красиви хора. Аз нямаше как да я пробвам, защото през лятото винаги бях с къса коса, подстригнаха ме, без да ме питат дали искам, защото било практично. Катето винаги си ходеше с много къса коса, тя се катереше по дървета и се промушваше през храсти по-бързо от момчетата, да не говорим, че беше по-добра от тях с прашката.

Онова лято за първи път гледахме кино сами. Примолихме се на леля Зорка от нашата улица, тя продаваше билети в киното. „Ама не казвайте на бабите си, чухте ли!“ Чухме, чухме. В киното красотата се стичаше от екрана. Това беше моето място, моето нещо. Вечерта реших да обясня на баба защо красотата е най-важното нещо. Защото, ако артистката и артистът не са красиви, ще ти изглежда ли, че любовта е красива? Ако жената е грозна и мъжът... Какви артисти, каква любов, извърна се баба и след малко хукна запъхтяна

към къщата на леля Зорка. Само на любовни филми я направих, отчете се късно вечерта на майка ми по телефона. Тя разбра, че не бях заспала и съм чула какво е говорила, когато ѝ се сопнах: Нали ти самата каза, че годините ми били тъкмо за... лястовиче... такава... как се казваше, дето детето влизало в света на големите хора. Наричане, лястовиче наричане се казва, ама то не значи, че лудичката Зорка ще напише с ей такива букви на афиша, че филмът е забранен за деца, и после ще ви пусне да го гледате.

Дотук естетическите ми вълнения не срещнаха разбиране. Реших да продължа този разговор без посредничеството на изкуството. Огледах се за нещо от околната среда. Бабо, знам, че баба Димка ти е сестра, ама ти мислиш ли, че е грозна? „Как тъй грозна? Тя е болна!“ Когато била съвсем малка, баба Димка се разболяла от много лоша болест. Изпратили сестра ѝ, моята баба, при едни роднини за половин година, да не прихване и тя заразата. Баба ми много плачела тогава, искала и тя да е болна, да не е сестричето ѝ самотно. Кракът ѝ си останал къс, даже сега, вече на стари години, не куцала толкова силно, колкото като млада. Никой не я харесал за жена. Затова тя си взела едно момиченце от оставените в дом, една Детелинка, която също никой не искал, защото и тя била болна. Там предупредили баба Димка, че момиченцето няма да живее дълго, но тя казала: Колкото – толкоз. Десет години живяло момиченцето, след това баба Димка почнала да се носи в черно... тук на баба не ѝ стигнаха силите да продължи: Стига ти толкоз, отивай сега да играеш, грозна, как пък не!

Ами пък такава е, мислех си.

По едно време на площадчето опънаха палатка. Стрелбище, казаха. Голямо вълнение за момчетата.